

e-glutě

GEGUŽĚ
1988

2 pr.

TURINYS

- 3 JĖZAUS MAMYTEI, D. Lipčiūtė
- 4 GEROS DRAUGĖS, D. Augienė
- 10 MAMA, Danutė
- 11 MOČIUTĖ, Danutė
- 12 CEPELINO DARŽAS, Teta Audronė
- 17 RAŠINYS, R. Mikulionienė
- 21 RAŠOM IR PIEŠIAM
- 25 APIE KELIONES Į ERDVES, O.M.
- 29 PROTO MANKŠTA

PIEŠINIAI

Viršelis — Eglės

Skyrių vinjetės — Z. Sodeikienės

Kitos iliustracijos:

J. Paukštienė — 3, 22

N. Palubinskienė — 4, 5, 6, 8, 9

A. Sruoginienė — 10, 11

J. Reginaitė — 12

A. Skrupskelienė — 14, 15, 16

L. Šalčiuvienė — 17

A. Čeponytė — 18, 19, 32

A. Balukas — 23

D. Kizlauskienė

D. Udrys — 26

I. Grigaitienė — 27, 28

P. Osmolskis — 31

REDAKCIJA

REDAKCIJA: vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

ADMINISTRACIJA: administratorė — Danguolė Sadūnaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išivijoje. Leidžia ir spausdina Nek. Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, CT 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$10.00; vieno numerio kaina — \$1.00.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, CT 06260. Yearly subscription—\$10.00; single copy—\$1.00. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

JĖZAUS MAMYTEI

Danutė Lipčiūtė

Visos pievų margos gėlės
Tau, Marija, šventę ruošia.

Prisiskynę Tau išpuošim.
Atsiklaupę padėkosim,
Kad Jėzulį mums davei,

Ir visa širdim giedosim —
Tavo mylimi vaikai.

PASAKŲ pėdsakais

GEROS DRAUGĖS

Danutė Augienė

Suskambėjo Petraičių telefonas. Ragelį pakėlė Rūta. Tuoju pažino savo draugės Daivos mamos balsą.

— Labas... Žinoma, būtų smagu. Prašau palaukti, paklausiu mamos.

Pasišokinėdama Rūta nubėgo į daržą, kur triūsėsi jos mama.

— Mama, mamyte! Skambina Daivos mama ir klausia, ar Daiva galėtų pas mus ateiti ir pernaktuoti šį vakarą.

— Ateik arčiau, Rūtele. Taip garsiai nešauk. Ką sakei apie Daivos mamą?

— Ji turi išvykti pas sergančią seserį. Nori, kad Daiva pabūtų pas mus. Ar gali?

— Žinoma, gali. Pasakyk poniai Kerpienei, kad mielai priimame.

Daiva ir Rūta buvo geros draugės. Jos mokėsi vienoje klasėje net nuo darželio. Drauge eidavo į anglišką mokyklą ir į šeštadieninę.

— Tai bus smagu, — džiaugėsi Rūta. — Kartu su Daiva pasiruošime istorijos egzaminui.

Netrukus pasirodė Daiva su knygomis ir mažu lagaminėliu. Abi nuėjo į Rūtos kambarį.

— Taip gražu lauke, einam į parką, — pasiūlė Daiva.
— Pamokas galėsime ruošti po vakarienės.

— Gerai, einam, — sutiko Rūta, nors jai rūpėjo egzaminas. Parko prūdely jau plaukiojo kelios antys su savo ančiukais. Mergaitės joms numetė duonos trupinių ir stebėjo, kaip lesa. Už valandėlės Rūta tarė:

— Daiva, eikim namo. Aš noriu dar prieš vakarienę pasimokyti...

— Dar einam pasisupti, — nesutiko Daiva. — Toks gražus oras. Tu dar spėsi prie knygų.

— Ne, man tikrai reikia grįžti. Neužteks laiko, jei tik po vakarienės pradėsiu, — liūdnu balsu aiškino Rūta.

Daiva nepatenkinta nusekė Rūtą į namus.

— Ar tu nenori kartu su manim pasimokyti? — pasiūlė Rūta.

— Jau sykį perskaičiau. Atsiminsiu,—atsiliepė Daiva.

— Tau gerai, kad turi tokią galvą. . .

— O, aš per daug dėl pamokų nesijaudinu.

Valandėlę mergaitės tylėjo. Rūta skaitė savo istorijos vadovėlį, o Daiva nusižiovaudama vartė spalvotus žurnalus. Netrukus Rūtos mama pakvietė mergaites vakarienės. Visos trys valgė, linksmi pasikalbėdamos. Po vakarienės mergaitės padėjo suplauti indus.

— Rūta, žiūrėk. Tuoju bus įdomi programa televizijoje. Pasižiūrėkim.

— Mano mama man neleidžia žiūrėti televizijos, kol pamokos neparuoštos. Aš turiu dar pasimokyti tam egzaminui.

— Bet tu jau kelis kartus skaitei. . . Nesirūpink, bus gerai.

— Man ir reikia kelis kartus perskaityti, nes kitaip neatsimenu. Pažadėjau mamai, kad gerai mokysiuos. Ji pasitiki manim, — paaiškino Rūta.

— Žinai, ką? Turiu gerą pasiūlymą, — staiga nušvito Daiva. — Aš tau paskolinsiu savo atsakymus, jei ko nežinosi. Tu sėdi šalia manęs — bus labai lengva. Mes juk draugės, turim viena kitai padėti.

— Bet juk tai neteisinga, — išplėtė akis Rūta.

— Kas čia blogo? Juk tu jau tiek ir tiek mokeisi. O jei ko negalėsi atsiminti, aš tau padėsiu.

— Ne, aš taip negaliu. . .

— Nebūk višta! — pyktelėjo Daiva.

— Ne. Aš taip negaliu. Aš dar pasimokysiu, o tu gali daryt, ką tik nori.

Daiva įjungė televiziją. Sumažino garsą ir, susirietusi ant sofos, žiūrėjo savo programą. Bet kažkaip jai nebuvo malonu. Po kiek laiko išjungė televiziją ir pasiėmė žurnalą. Bandė skaityti, bet mintys vis grįžo prie Rūtos.

— Mergaitės, — iš virtuvės pasigirdo Rūtos mamos balsas, — jau laikas gulti.

— Taip, ponია Petraitienė, — nuo sofos pašoko Daiva ir nuėjo į Rūtos kambarį. Jai buvo nesmagu, ir ji nenorėjo prarasti savo geros draugės.

Rūta dėstė savo knygas ir sąsiuvinius rytojaus pamokoms. Ji buvo susimąščiusi.

— Žinai, Daiva, aš suprantu, kad tu norėjai man padėti. Bet matai, aš pažadėjau mamai gerus pažymius Motinos dienos proga šiais metais. Jaučiu, kad tai turiu atlikti pati. Tu nepyk, gerai?

— Nepykstu, — pasakė Daiva. — Tu laiminga, kad tavo tėvai taip rūpinasi tavo mokslu. Mano tėvams nelabai svarbu. Jei aš namo parnešu pusėtinus pažymius, jie patenkinti. O mokykloje daugumas vaikų skolinasi atsakymus.

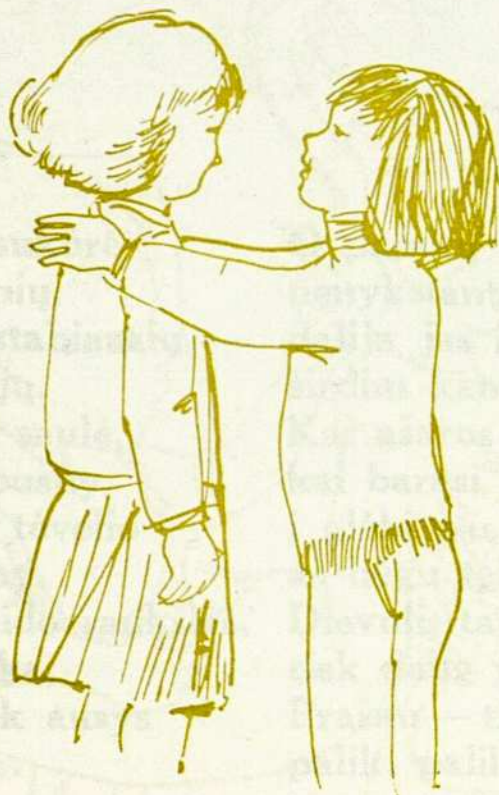
— Pastebėjau, — pasakė Rūta. — Mes su mama vieną sykį apie tai daug kalbėjom.

— Aš negaliu su savo mama taip atvirai pasikalbėti. Ji dažniausiai mane bara už drabužius, kuriuos noriu dėvėti, ir mes už penkių minučių susipykstam, — prisipažino Daiva.

— Tai tikrai gaila, nes kartais gera pasikalbėti su suaugusiu žmogum.

— Ką darysi, jei taip neišeina? — patraukė pečiais Daiva. Prišokusi prie Rūtos, ją apkabino: — Bet mes dar esam draugės, ar ne?

— Draugės, — nusišypsojo Rūta.

MAMA

Danutė

Mamyt, žinau —
svajojai ir prašei,
meldei, kad gimčiau aš.
Ir, kai su angelais
danguj skaičiau žvaigždes,
palaimino Dievulis —
štai esame drauge!

Verkiu, pajutus žemę,
nes šalta ir baugu —
suvysčiusi kaldryte,
prie skruosto glaudei tu.
Ar vakaras, ar rytas —
namų lizde jauku.

Ir skrieja dienos paukščiais,
ir rieda sviediniais
lyg avinukai baugštūs
dangaus melsvais keliais.
Minu žingsniu jau taką,
už rankos tu vedi.

Tylim — o girdžiu šneka
širdelės mūsų dvi
Naktis. Audra ir lyja —
drąsiai, linksmi einu.
Mamytės akys lydi
lyg žiburėliai du.

MOČIUTĖ

Danutė

Dievulis daug sukūrė
žmonių ir kūrinių,
bet vienas nuostabiausių —
Močiutė tarpe jų.
Kai žemę šildo saulė,
snaigei saugu pusny,
kaip mamos ir tėvelio
gera ir jos glėby.
Man meilios veido raukšlės,
gyslota jos ranka,
apkurtusios kiek ausys
ir eisena lėta...

O pasakų kraitelė —
nenykstanti, pilna —
dalija jas ir seka
širdim kantria, jauna.
Kai ašaros man rieda,
kai barasi mama —
į glėbį pas močiutę
aš bėgu tekina..
Dievuli, tau dėkoju:
tiek daug tu man davei!
Prašau — tiktai Močiutę
palik, palik ilgai...

CEPELINO DARŽAS

Teta Audronė

— Mama, — Cepelinas klausė, — ar tu prisimeni kai mes buvome Amerikoje, mes valgėm labai daug daržovių — morkų, ridikėlių, žirniukų? Labai skanu buvo!

— Buvo skanu, — pritarė mama. — Bet kodėl tu taip dabar prisiminei po tiek laiko? Rodos, ne visos daržovės tau patiko. Kopūstų ir špinatų tai visai nevalgiai!

— Aš žinau, kad man ne visos daržovės patiko. Aš tik galvojau kaip smagu būtų turėti savo daržą ir auginti daržoves kaip Aidas ir Augis.

— Gal būtų smagu, bet čia tikrai per šalta. Net žemės negalėtum prakasti. Juk pas mus sniego visus metus būna, — paaiškino mama.

Cepelinas, truputį nuliūdo, kad negalėjo savo darželių pasisodinti. Bet, išbėgęs laukan žaisti su Snaigyte ir Leduku, greitai pamiršo.

Ponia Pingvinienė nepamiršo Cepelino noro. Vakare, kai Cepelinas ir Žiemutė jau miegojo, ji užsiminė tėtei, ką Cepelinas jai dieną pasakojęs.

— Žinai, tai ne taip neįmanoma, — tėtė atsakė. — Yra tokie specialūs namukai, kurie vadinasi šiltnamiais. Juose galima auginti visokiausias gėles ir daržoves, net ir labai šaltuose klimatuose. Gal būtų galima ir mums tokią mažą šiltnamuką užsisakyti. Tu galėtum gėlių auginti, o Cepelinas galėtų pasėti keleta rūšių daržovių. Ką manai? Gal ir padarykime jam staigmeną?

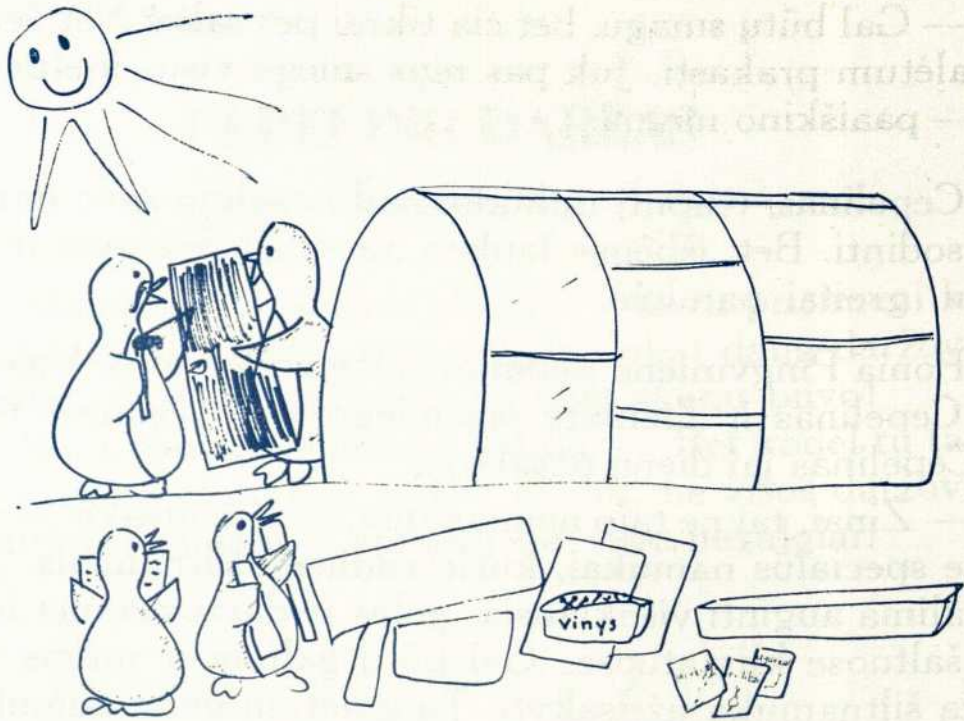
Mama sutiko. Jai labai patiko rožės, ir pagalvojo, kad tikrai būtų smagu turėti tokių spalvingų gėlių namus papuošti.

Ponas Pingvinas užsakė nedidelį šiltnamį. Dalys pagaliau po poros mėnesių atėjo. Tėtė, pasišaukęs Cepeliną, sakė:

— Cepelinai, tu jau pamiršai apie šviežias daržoves, o mudu su mamyte nepamiršom. Aš užsakiau šiltnamį, kurį turėsi man padėti sustatyti. Tuomet tu su Snaigyte, Leduku ir Žiemute galėsite bandyti užsiauginti keletą rūšių daržovių. Ar manai tau patiks?

— Ar man patiks? Tu juokauji, tėtė. Žinoma! Ar galiu pakviesti Snaigybę ir Leduką, kad mums padėtų pastatyti?

— Gali, gali. Man ne vien tik jų pagalbos reikės, bet ir jų tėtės! Ne taip lengva tą namuką sudėti. Vieni galės palaikyti rėmus, kiti paduos plaktuką ar vinių. . .

Keturiose visą dieną dirbo, kol pagaliau dalis sustatė į tinkamas vietas, ir šiltnamis buvo pabaigtas. Pingvinukai norėjo tučtuojau sėklas sėti, bet tėtė priminė, kad jau vėlu — laikas vakarieniauti. Pasakė Cepelinui ir jo draugams, kad galės sekančią dieną savo daržą pradėti.

Jau iš pat ryto, Cepelinas nedavė mamytei ramybės: — Einam sodinti, mama! Tada greičiau viskas išaugs. Skubėkim!

— Gerai, Cepelinai, eime, — nusijuokė mama. — Tik pirma paskambink draugams, kad jie galėtų tau padėti.

Cepelinas, Snaigytė ir Ledukas labai stropiai dirbo visą rytą. Jie į dėžes supylė žemių ir trašų. Tada suplanavo, kur sodins sėklas. Po to labai atsargiai su pieštuko galiuku padarė mažas negilias skylutes ir įdėjo po sėklytę. Šitą darbelį ir Žiemutė galėjo daryti, nors jai greitai atsibodo.

— Dabar bus sunkiausia dalis — reikės ilgai laukti kol viskas suaugs, sudejavo Cepelinas. — Gaila, kad rytoj nebus viskas sudygę.

Draugai labai stropiai prižiūrėjo savo daržą. Kiekvieną dieną atėjo patikrinti, ar reikia palaistyti. Po keletos dienų daigai pradėjo dygti. Tada labai atsargiai praretino, kad geriau augtų. Tikrai nuostabu buvo kiekvieną dieną stebėti, kaip daržovės augo. Mamytės gėlės irgi jau rodė pirmuosius pumpurėlius.

— Labai gražu bus gėlėmis papuošti stalą, — Snaigtė pasakė. — Bet man atrodo, bus smagiau valgyti mūsų daržoves.

Pagaliau, po kelių savaitių, Cepelinas įbėgo su Leduku į namus šaukdami:

— Mama, mama! Jau galima šiandieną kai kurias daržoves nuskinti. Ar galim? Ar galėsime šį vakarą savo naminių salotų valgyti?

— Na, gerai. Imkite pintinėlę ir priskinkite. Tik atsargiai — imkite tik tas, kurios pakankamai suaugusios.

Draugai labai atsargiai išrovė keletą ridikėlių, penkias morkas, vieną galvutę salotų. Tada nuskynė septynis pomidorus ir tris agurkus.

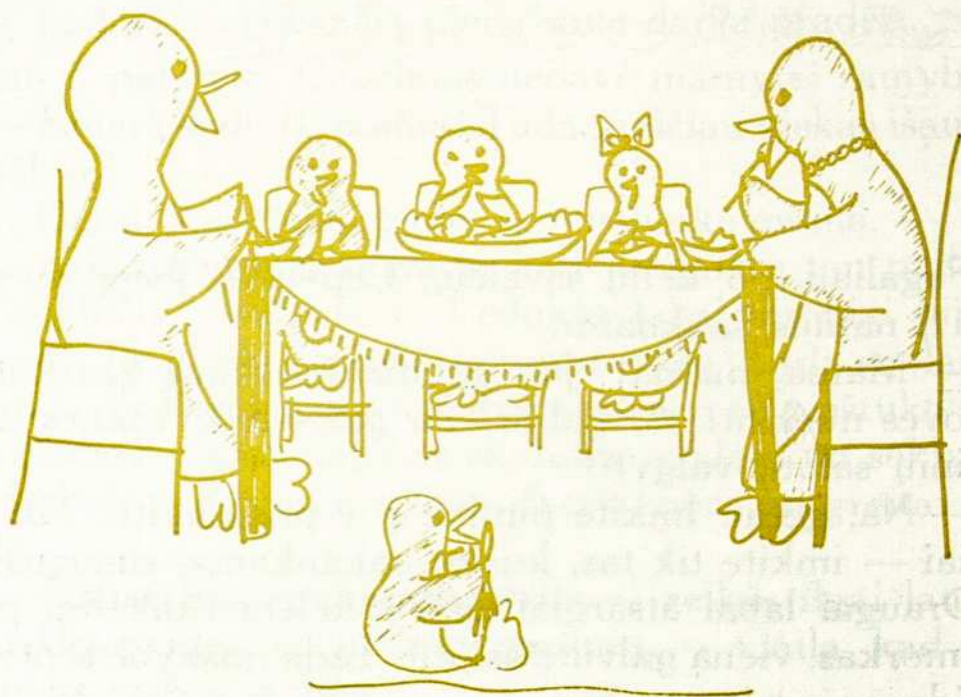
Virtuvėje draugai gerai nuplovė visas daržoves ir sudėjo į dubenį. Ponia Pingvinienė parodė, kaip atsargiai reikia suplėšyti salotos lapus. Ji padėjo supjaustyti. Snaigytė labai gražiai sudėjo į mažesnę dubenėlį. Ir štai kokios puikios salotos!

— Snaigyte, pasiūlė Cepelino mama, — paskambink savo mamytei kad jinai ateitų paragauti šio skanėsto.

Tuo tarpu, ponja Pingvinienė sumaišė labai skanaus padažo užpilti ant salotų. Kai atėjo Leduko ir Snaigytės mama, jie visi susėdo prie stalo valgyti salotų. Oi, kaip skanu! Mamos pagyrė vaikus, kad jie taip gražiai užaugino daržoves.

— Dabar galėsime visus metus džiaugtis. Gerai turėti šiltnamį. Jame galima auginti ką tik nori visą laiką. Taip besidžiaugdamos salotomis, abi mamos toliau planavo, ką galės auginti šalia morkų ir ridikėlių. O Žiemutė laimingai bekramtydama morką, pasakė:

— Aš nieko daugiau nenoriu, tiktai morkyčių!

RAŠINYS

paruošė Rūta Mikulionienė

Ateina į klasę mokinys, neparuošęs pamokų.

MOKYTOJA: Kur tavo rašinys?

MOKINYS: Palikau spintelėje.

MOKYTOJA: Nueik ir atsinešk.

MOKINYS: Pamišau spintelės raktą.

MOKYTOJA: Nueik pas vedėją, jis turės kitą raktą.

MOKINYS: Ką tik prisiminiau, kad rašinį palikau ne spintelėje, o namuose.

MOKYTOJA: Tai gal prisimeni ir ką parašei?

MOKINYS: Ne, neprisimenu. Atmintis sušlubavo, nes sirgau.

MOKYTOJA: Bet tavo draugas Tomas sakė, kad vakar pas jį buvai.

MOKINYS: Grįžęs namo susirgau. Ir, be to, mama išmetė visus mano popierius, todėl neturiu rašinio.

MOKYTOJA: Bet sakei, kad nieko neprisimeni.

MOKINYS: Pusiau prisimenu, kad pusę rašinio parašiau. Einant į mokyklą ši rytą, šuo mane užpuolė ir sudraskė portfelį su visais popieriais.

MOKYTOJA: Bet tu juk neturi portfelio, o kuprinę.

MOKINYS: Taigi, kai tas šuo mane užpuolė, nubėgau į krautuvę ir nusipirkau kuprinę, kad knygos nesusiteptų. Mat, pinigus laikiau ne portfelyje, bet kojiniėje.

MOKYTOJA: Kad tu dabar nenešioji kojinių.

MOKINYS: Tiesa, pritrūko pinigų kuprinei, tad pardaviau kojines.

MOKYTOJA: Tai gali prisimeni bent tą pusę rašinio, kurią parašei?

MOKINYS: Neprisimenu. Mat, bėgdamas iš krautuvės, griuvau ir susimušiau galvą. Daug dalykų pamiršau. Beveik pamiršau, kur mokykla.

MOKYTOJA: Tikriausiai turi didelį gužą kaktoj.
MOKINYS: Neturiu. Greit nubėgau namo uždėti ledo, kad nesutintų.
MOKYTOJA: Gal reikia paskambinti tavo mamai, kad nuvežtų pas gydytoją?
MOKINYS: Ne, ne, namuose nieko nėra. Mano tėvai išvykę į... į Afriką.
MOKYTOJA: Bet tu sakei, kad vakar mama išmetė tavo popierius.
MOKINYS: Mat, tik ši rytą išskrido.
MOKYTOJA: Tai kodėl iš karto nepasakei?
MOKINYS: Matot, taip sutrenkiau galvą, kad nė neprisimenu, kada išskrido.
MOKYTOJA: Tai galų gale pasakyk man, ar parašei rašinį, ar ne?

MOKINYS: Negalėjau.

MOKYTOJA: Kodėl?

MOKINYS: Reikėjo vadovėlį panaudoti surinkti žinias, o mano draugas Tomas įkišo gumos tarp puslapių. Negalėjau knygos atversti ten, kur reikia.

MOKYTOJA: Kur tas tavo vadovėlis? Parodyk.

MOKINYS: Jis buvo toks bjaurus, kad išmečiau.

MOKYTOJA: Gerai, duosiu kitą. Galėsi likti po pamokų ir parašyti rašinį.

MOKINYS: Negaliu likti. Tėvelis veža pas dantistą.

MOKYTOJA: Juk sakei, kad tėvai Afrikoj.

MOKINYS: Grįžta šį vakarą, kad galėtų mane vežti pas dantistą.

MOKYTOJA: Gerai, pastatysiu tau du pažymius. Už rašto darbą — 0, o už išradingą pasiteisinimą — 5.

Vieną vakarą tėvelis prižiūrėjo vaikus, kad mama galėtų išeiti į kiną. Visus suguldęs, jis atsisėdo paskaityti. Vienas vaikas vis bandė lipti laiptais žemyn.

— Sakiau, kad visiems laikas miegoti, — tarė tėtė.

Tuo metu suskambo durų skambutis. Kaimynė įėjo:

— Ar nematėt mano Algiuko? Jį išleidau pažaisti su jūsų vaikais...

Atsiliepė mažas balselis iš antro aukšto:

— Mama, aš jau seniai bandau grįžti namo, bet jis man neleidžia!

Jonukas ir Simukas tarėsi, ką savo mamytėms dovanos Motinos dieną.

— Aš savo mamai nupirksiu gėlių. O ką tu savo mamai duosi šiais metais, Simai?

— Ramybės!

— Mama, ar duotum man pusę dolerio gatvėje šaukiančiam vyrui?

— Gerai. O ko jis šaukia?

— Ledų! Ledų!

Kalbasi du senukai:

— Ar bent viena tavo vaikystės svajonė išsipildė?

— O taip. Kai buvau mažas ir mama šukuodama man pešdavo plaukus, svajojau, kad būt gera neturėti plaukų.

— Ir kas atsitiko?

— Matai — šiandien esu visai plikas!

MOTINOS DIENA

Motinos diena būna gegužės mėnesį, kada žydi gėlės ir lauke jau šilta. Visas pasaulis mini Motinos dieną, išskyrus Rusiją.

Motinos dienos šventė yra labai graži tradicija. Tą dieną mes namuose apdovanojame mamytę dovanėlėmis. Mes vaikai pagaminame pusryčius ir nunešame į miegamąjį, kai dar mamytė miega. Tai staigmena! Tada ją prižadiname ir kiekvienas pasveikiname. Po to visa šeima važiuoja į bažnyčią. Po Mišių mes sustojame pas močiutę ją pasveikinti.

Likusią dalį Motinos dienos praleidžiame taip, kaip mamytė nori. Kartais važiuojame į gamtą, prie ežero, o kartais svečiuojamės pas močiutę.

Motinos dieną mes turime ypatingai pagerbti visas mamas ir močiutes. Turim joms padėkoti už jų meilę ir rūpestį.

*Vainius Gleveckas
Darius ir Girėno lit. mokykla
Čikaga*

MANO MAMYTĖ

Mano mamytė labai graži ir gera. Ji nepikta, niekada. Visus labai myli. Ji turi rudus plaukus ir mėlynas akis ir labai gražias sukneles. Sesutė ir aš labai mėgstame lįsti į jos rūbų spintą, į jos batus ir rūbus. Ji ant mūsų nepyksta. Kai bėgiojame po namus be batukų ar be kojinių — nieko nesako. Ji mums nuperka gražių rūbelių ir žaisliukų, ir žuvyčių. Vakare ateina į mano kambarį. Mes kalbamės. Ji visad pabučiuoja mane "labanakt".

*Lina Augiūtė
Westchester, IL*

TAU, MIELA MAMYTE

Tu esi brangiausia,
Iš visų geriausia,
Švelnūs tavo žodžiai
Mano širdį guodžia.

Mylima mamyte,
Imki šią gėlytę,
Už tavo šypsenas,
Už vargo dienas.

Jolanta Salytė
K. Donelaičio lit. mokykla
Čikagoje

KAI UŽAUGSIU...

Aš jau didelė —
Beveik kaip mamytė.
Galiu bėgti greit,
Kaip tėtukas...
Prie mamytės aš plonytė
Kaip stirnytė,
O prie tėtuko
Aš tik pipiriukas.
Mamytei padėdu
Pyragėlius kepti,
Tėtukui padėdu
Namus išdažyt...
Laukiu, laukiu,
Kol užaugsiu —
Tada mašiną vairuosiu
Kaip tėtukas ir mamytė.

Krista Augiūtė
Westchester, IL

KNYGOS, KURIOS PATIKO

Perskaičiau knygą: "The Hunt for Red October". Ją parašė Tom Clancy. Šita knyga buvo apie rusų naujausią ir geriausią povandeninį laivą. Tas laivas turėjo bombas. To povandeninio laivo vardas buvo "Red October". Kapitono vardas buvo Marko Ramius, bet visi jį tik vadino Ramius.

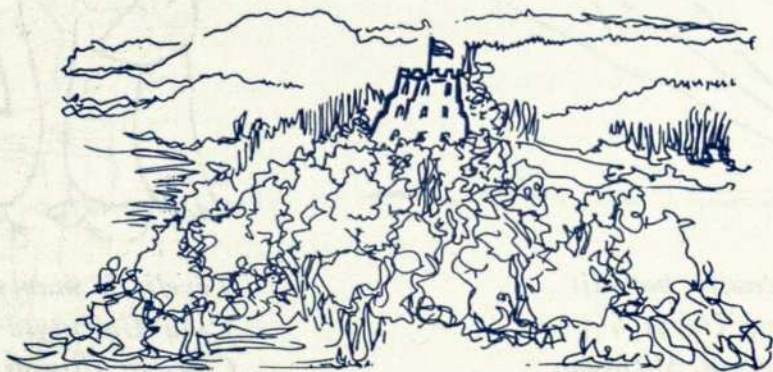
Rusų valdžia jam įsakė išplaukti su "Red October" į Atlanto vandenyną ir žaisti žaidimą, kaip netikrą karą su kitais povandeniniais laivais. Ramius neklausė rusų ir bandė su "Red October" plaukti prie Amerikos krantų, bet, kad Amerika nesužinotų, kad tas povandeninis laivas yra vandenyje.

Knygoje aprašoma, kaip jie surado tą povandeninį laivą ir kaip jie apgavo Rusiją, kad rusai manytų jog "Red October" sušprogo.

Kai skaičiau knygą aš buvau nustebintas, kad radau lietuvišką vardą Ramius. Ramius gyveno Lietuvoje kai jis buvo jaunas. Knygoje rašoma, kad Ramio tėvas buvo vienas iš svarbiausių vyrų, kuris padėjo rusams Lietuvą užgrobti.

Perskaitęs knygą supratau, kad mūsų skriaudas gerai žino visas pasaulis ir kad progai pasitaikys, bus ištiesta pagalbos ranka.

*Jonas Valkiūnas, V kl.
K. Donelaičio lit. mokykla
Čikaga*

Pereitą vasarą skaičiau knygą **Močiutės pasakos**. Mano mėgstamiausia pasaka buvo pavadinta “Arūno žygis”.

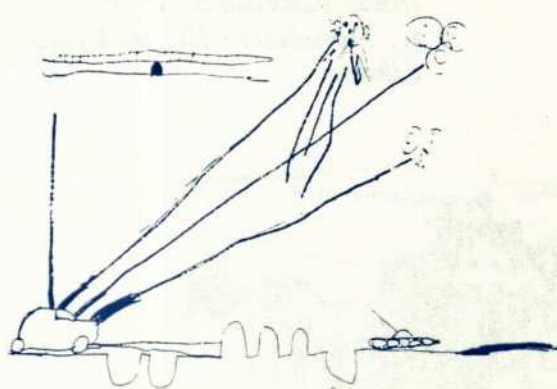
Vieną sykį Lietuvoje gyveno berniukas, 11 metų amžiaus, vardu Arūnas. Jis labai norėjo būti kunigaikščiu. Visi kiti vaikai juokėsi iš to noro.

Vieną dieną Karalius sušaukė visus piliečius į susirinkimą. Jis jiems pranešė, kad miškuose laksto baisi baidyklė. Visos karalystės garsiausi karžygiai žuvo, bandydami užmušti baidyklę.

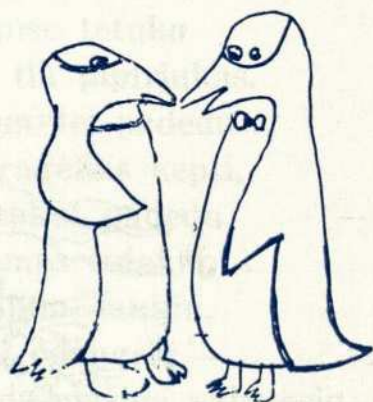
Visi bėgo pasislėpti iš išgąsčio — tik ne Arūnas. Jis nepajudėjo, tik šypsojosi ir galvojo. Pagaliau nuėjo pas Karalių. Karalius greitai davė jam šarvus ir Arūnas išėjo su žirgu.

Neilgai truko surasti baidyklę. Kai surado, Arūnas užšoko ant baidyklės nugaros, o toji kaip pasiutusi bėginėjo dieną ir naktį be sustojimo. Baidyklė pradėjo silpnėti ir silpnėti, kol vieną dieną ji įbėgo į pilies sieną ir sudužo. Arūnas nušoko nuo jos kaip tik laiku. Sužinojęs apie Arūno žygį, Karalius iškėlė didelę puotą.

*Gytis Vygantas, 11 m.
Winnetka, Illinois*

*Mėnulio patrulis
Gytis Udrys, 6½ m.
Jackson, Michigan*

*Tėvelis ir mamytė pingvinai
Vida Gaižutyte
Chicago, Illinois*

ar žinai?

IDOMŪS FAKTAI APIE KELIONES Į ERDVES

O. M.

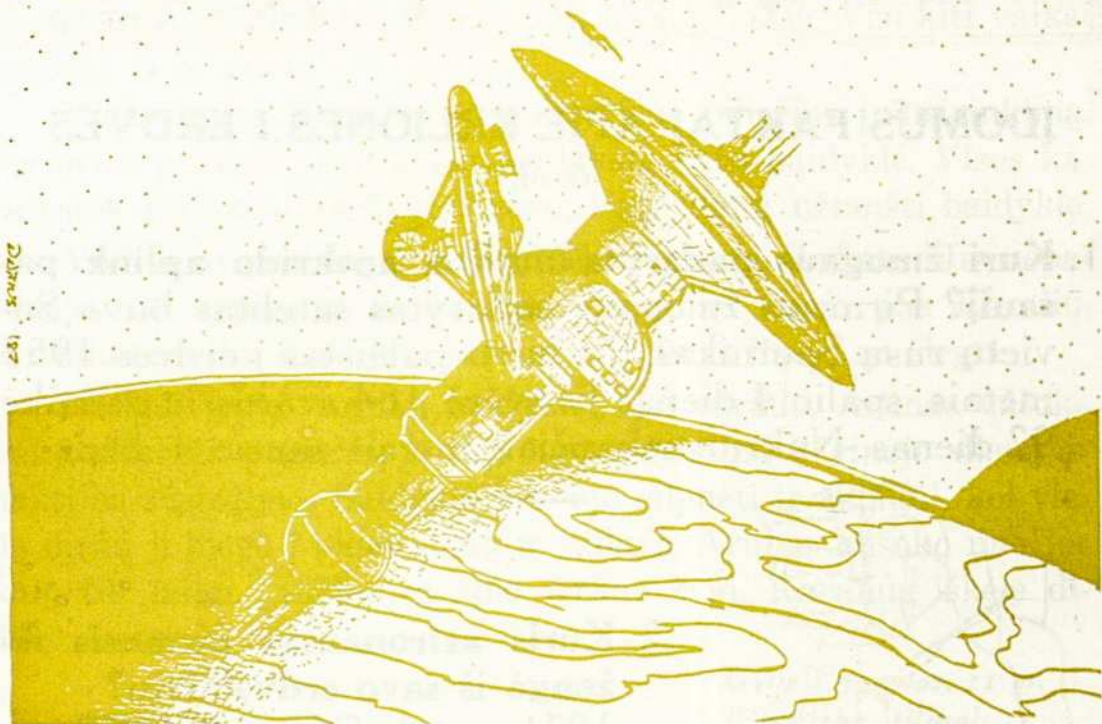
1. **Kuri žmogaus padaryta mašina apskrido aplink pasaulį?** Pirmasis žmogaus padarytas satelitas buvo Sovietų rusų Sputnikas. Jis buvo paleistas į erdves 1957 metais, spalio 4 dieną. Jis svėrė 184 svarus ir išsilaikė 92 dienas. Nukrito sekančiais metais sausio 4 dieną.

2. **Kuris astronautas pirmasis išžengė iš savo erdvėlaivio?**

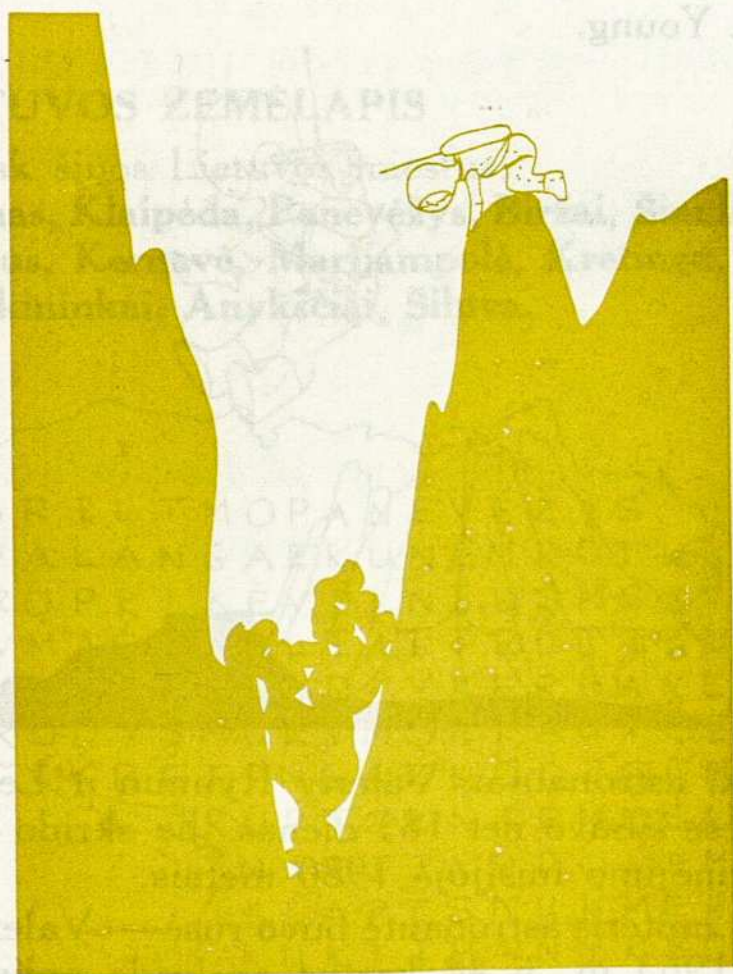
1971 metais Edward H. White, amerikietis, išėjo iš savo erdvėlaivio Gemini IV ir laisvai plaukiojo erdvėse. Jis ten išbuvo 21 minutę.

3. **Kuris astronautas toliausiai atsiskyrė nuo žemės?** 1971 metais Alfred M. Worden buvo Apollo XV misijos į mėnulį pilotas. Jis išskrido 2,233 mylias į erdvę ir toliausiai atsiskyrė nuo žemės ir nuo kitų žmonių.

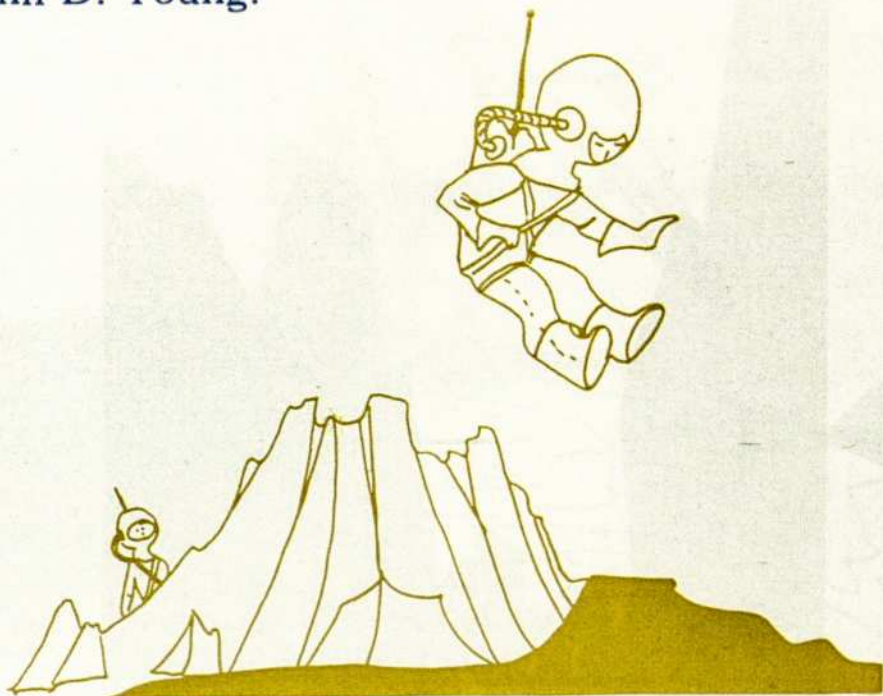
4. **Kas parvežė daugiausia medžiagos iš erdvių?** Apollo XVII įgula surinko 253 svarus akmenų ir smėlio nuo mėnulio paviršiaus. Tas darbas jiems užtruko 22 valandas ir 5 minutes. Tos misijos astronautai išbuvo mėnulyje 74 valandas ir 59 su puse minutės. Jie ten buvo 1972 metais, gruodžio 7-19 dienomis. Ta jų kelionė į mėnulį ir atgal užtruko 12 dienų, 13 valandų ir 51 minutę.
5. **Kuris erdvėlavis buvo sunkiausias?** Apollo XV, prieš iššaukant į erdvę, svėrė 155.9 tonas.

6. **Kas nuskrido arčiausiai saulės?** Erdvėlaivis Helios B, naudojamas erdvių tyrinėjimui, 1976 metais balandžio 16 dieną priskrido arti saulės. Jis buvo nuskridęs 27 milijonus mylių nuo saulės. Joks kitas erdvėlaivis nėra priskridęs taip arti.

7. **Kuri mašina važiavo mėnulio paviršiumi?** Apollo XVI atvežtas Rover (mėnuliomobilis?) važiavo mėnulio paviršiumi 32.4 mylias. Tai buvo greičiausia mašina mėnulyje — ji važiavo net 11 mylių per valandą greičiu!

8. **Kurie astronautai pasižymėjo erdvėse?** Jauniausias astronautas išskristi į erdves buvo rusas, Majoras Titov. Jis skrido Vostok II erdvėlaiviu 1961 metais ir tada buvo tik 25 metų amžiaus. Seniausias astronautas buvo amerikietis Donald Kent. Jis buvo 51 metų amžiaus, kai išskrido į erdves 1975 metais. Vienintelis astronautas 5 sykius skridęs į erdves yra kapitonas John D. Young.

Du rusai astronautai, Valeriy Ryumin ir Leonid Popov, erdvėse išbuvo net 185 dienas. Jie skrido Salyut 6 erdvių tyrinėjimo misijoje 1980 metais.

Pirmoji moteris astronautė buvo rusė — Valentina Terškova. 1963 m. ji 48 kartus apskrido aplink žemę. Prieš tapdama astronaute, ji dirbo medžiagų gamybos fabrike.

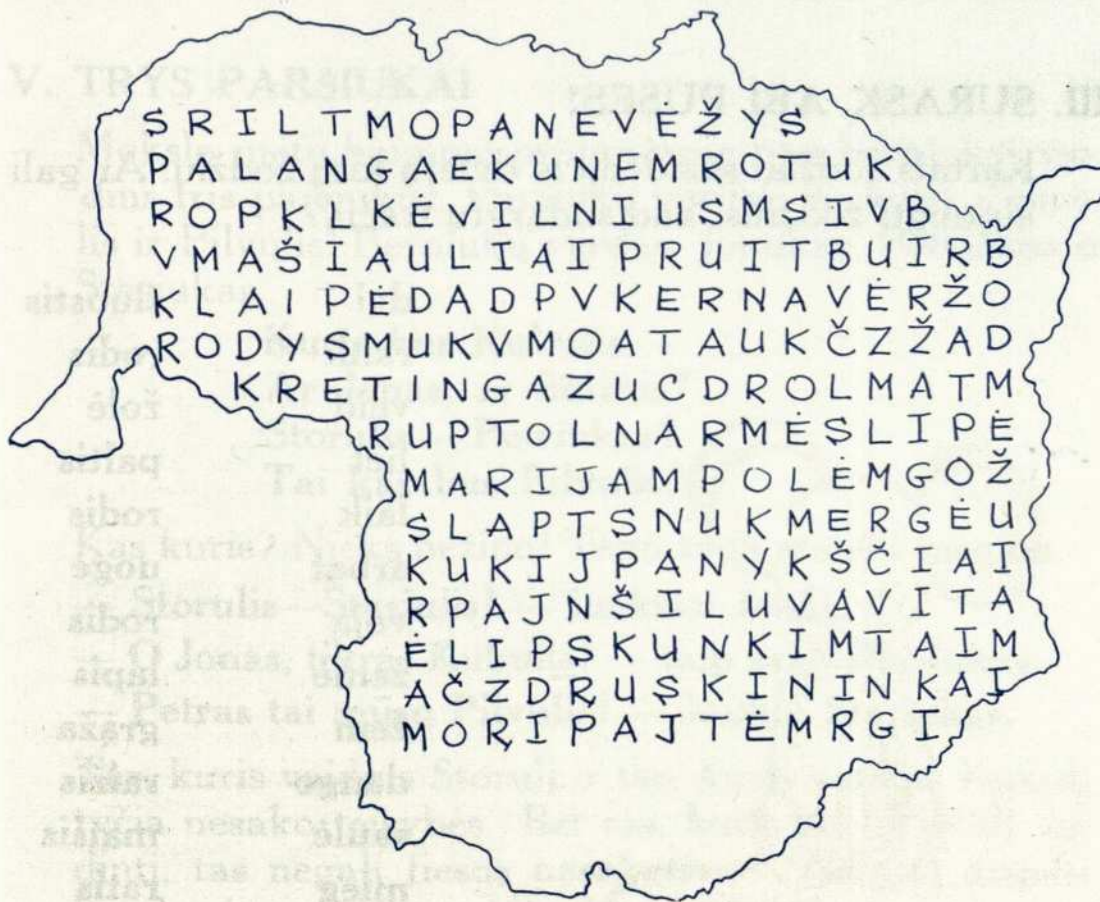
Amerikietė mokytoja Christina McAllister ligi šiol yra vienintelė moteris žuvusi erdvėse. Jos narsumą ir džiugią nuotaiką visi prisimena. Tos nelaimės, kurioje žuvo penki amerikiečiai astronautai, tyrinėjimo komisijoje dalyvavo kita moteris astronautė — Sally Rider.

I. LIETUVOS ŽEMĖLAPIS

Surask šiuos Lietuvos miestus:

**Kaunas, Klaipėda, Panevėžys, Biržai, Šiauliai, Trakai,
Vilnius, Kernavė, Marijampolė, Kretinga, Ukmergė,
Druskininkai, Anykščiai, Šiluva.**

II. PASLĖPTOS PATARLĖS

Kiekvienoje raidžių grupėje rask nereikalingą raidę, kuri kartojasi. Ją išbrauk. Tada galėsi paskaityti paslėptas patarles.

1. V B E R K I A D U B B
O N A T I B N G I N I
O V A B L G O B M A B

2. I R Š D U N I D U I N U
G R A D U Ž T O K A
D U L O N E M E D S K

3. K A I P U P A S I U
K L O S I U T A I P
I Š M I U E G O S I

III. SURASK ABI PUSES!

Kartais žodžiai susideda iš dviejų kitų žodžių. Ar gali sujungti žodžius, kad sudarytų trečią?

dvi	šluostis
rank	rodis
veid	žolė
liet	paltis
laik	rodis
arbat	uogė
vėja	rodis
žemė	lapis
žem	graža
dango	raižis
saulė	maišis
mieg	ratis

IV. ATSPĖK AMŽIŲ!

Buvo trys broliai: Petras, Linas ir Tomas. Petras trejais metais jaunesnis už Liną. Tomas yra penkiais metais vyresnis už Petrą. Kuris berniukas jauniausias? Kuris vyriausias?

V. TRYS PARŠIUKAI

Mokslo metų baigimo programoje trys berniukai vaidins tris paršiukus. Paršiukų vardai: Kukulis, Storulis ir Pilvulis. Berniukų vardai: Jonukas, Petriukas ir Stasiukas.

**Kuris bus Kukulis —
Ar Jonas, ar Stasius?
Storulis — Petriukas?
Tai kas bus Pilvulis?**

Kas kuris? Nieks nežino! Tegu tada atspėti mėgina.

— **Storulis—Stasiulis! — juokiasi Jonas.**

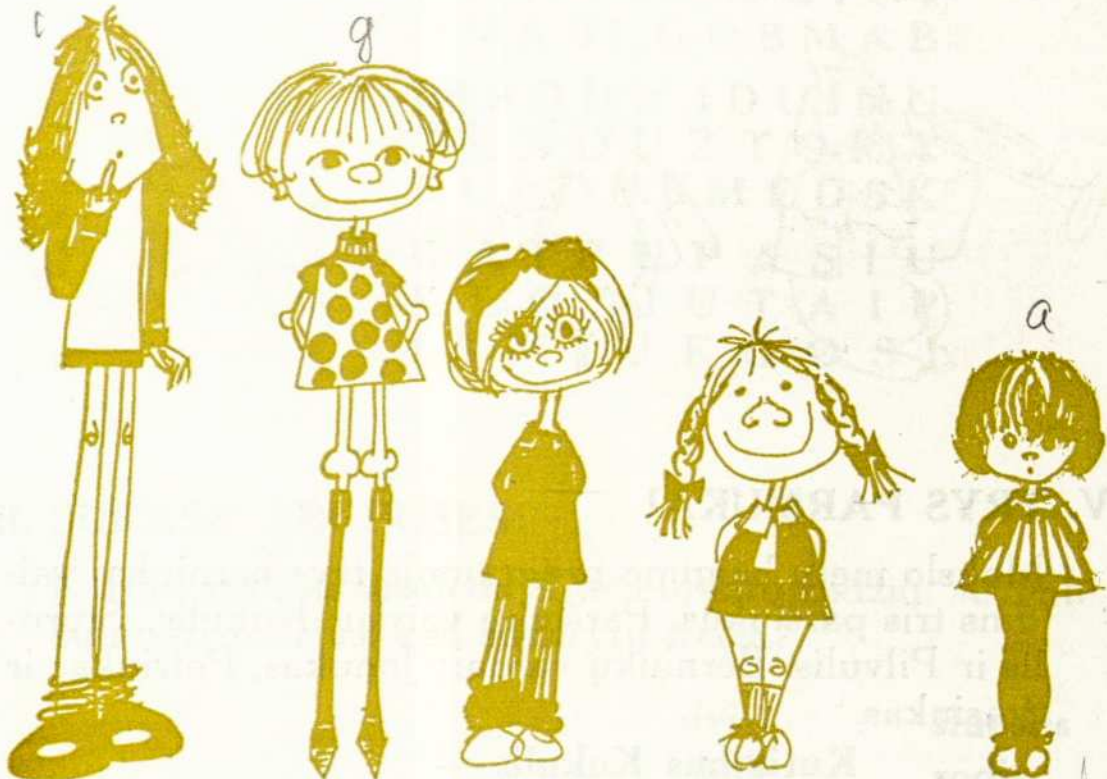
— **O Jonas, tikras Kukulis! — taip sako Petriukas.**

— **Petras tai mūsų Pilvulis! — šaukia Stasiukas.**

Tas, kuris vaidins Storulį ir tas, kuris vaidins Kukulį, tyčia nesako teisybės. Bet tas, kuris turi Pilvulį vaidinti, tas negali tiesos nesakyti... Ar gali atspėti, kas kurį paršiuką vaidina?

VI. ATSPĖK VARDUS!

Šios penkios šaunios merginos yra labai skirtingos. Tačiau jos paslaptingos — nesako savo vardų. Jų vardai yra: **Gina, Albina, Ina, Regina** ir **Klementina**. Kiekviena jų ką nors pasisako apie save. Ar gali atspėti kiekvienos vardą?

Klementina sako: Aš ne mažiausia ir ne didžiausia!

Ina: — Aš aukščiausia, bet vardą turiu trumpiausią.

Gina: — Tu aukščiausia tik todėl, kad pasišiaušus!
Ir mano suknutė — pati dailiausia. . .

Albina: — Aš neturiu kasų ir nemėgstu kaspinių.

Regina: — Nenešioju aš taškų, bet man šalta iš tiesų!

BALANDŽIO GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

I. 1. genys, 2. erelis, 3. špokas, 4. gandras, 5. kregždė, 6. žvirblis, 7. balandis.

II. 1. Kai kitą pakelia, 2. gulbė, žąsis, 3. višta.

IV. 1. (skersai) žaliuoti, 1 (žemyn) žydėti, 2. atgimsta, 3. (žemyn) pabaigą, 3 (skersai) atostogų, 4. lietuviais, 5. stovyklas.

V. Šeško!

VI. Trūko šeštadienio ir sekmadienio.